

BESZÁMOLÓ

Határtalanul – Barangolás Erdélyben

2025.05.16-2025.05.19.

2024. júliusában a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkarsága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint támogató pályázatot hirdetett a Határtalanul! program keretében a külföldi magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítésére. A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külföldi magyarságról, cél továbbá a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolat kialakítása.

Intézményünk, a Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium sikeres pályázatot nyújtott be. A pályázaton elnyert összeg: 5.875.200 Ft volt, mely fedezte a szállás, étkezés, napi ellátás, belépők, utasbiztosítás és az utazás költségeit. Így 36 diák 3 fő pedagógus kísérelével részt vehetett a Határtalanul! – Barangolás Erdélyben című utazáson.

A kirándulást sok-sok munka előzte meg: napi szintűek voltak az egyeztetések. A szülői értekezletre a kirándulás előtt egy hónappal került sor. Az előkészítő foglalkozásunk az utazás előtti hetekben valósult meg. Osztályfőnöki órára a tanulók hoztak magukkal egy – egy információt, szokást, népszokást, ünnepet, érdekességet Erdélyről. Rögzítették az utazással, a közös programokkal kapcsolatos etikai, viselkedési szabályokat. Földrajz órán én, mint projektvezető tájékoztattam a gyerekeket a programról és a Barangoló digitális tartalomtár feladatai segítségével bejártuk a környéket. Irodalomóra keretében pedig megismertkedtek a gyerekek a transzilvanizmus fogalmával, a határon túlra rekedt illetve erdélyi születésű híres, magyar nyelvű költők, írók műveivel. Bemutatásra került a kortárs erdélyi irodalom néhány

1. ábra Útiterv bemutatása + Barangoló

2. ábra Előkészítő óra osztályfőnöki

szerzön keresztül; egységes magyar kultúrkörnyezet szerepére is kitértek: ezen szerzők is a magyar nemzet és közös történelmünk részei.

3. ábra Utazásunk során használt logó és az iskola neve

4. ábra Tordai sóbánya - idegenvezetés

5. ábra Tordai sóbánya – Rudolf bánya

Így 2025.05.16-án kezdetét vette négy napos határon túli tanulmányi kirándulásunk.

Pályázati azonosítója:

HAT-KP-1-2024/1-001485.

Kora reggel indultunk és első állomásunk Tordán volt.

A tordai sóbányában magyar nyelvű idegenvezetőnk bemutatta a látogatható termeket (József tárna, kiemelő szerkezet terme, névsorolvasás terme...), majd a Rudolf-bánya kínált több lehetőséget (az óriáskerék nem működött így nem tudtuk kipróbálni). A csodás környezetben mini golfozhattak és pingpongozhattak a diákok.

Késő este érkeztünk meg a szállásra-Székelyszentlélekre, ahol nagy vendégszeretettel, süteménnyel és egy finom, meleg vacsorával vártak minket, majd elfoglaltuk a szállásainkat.

A következő két nap nagyon mozgalmas volt, ekkor már a helyi idegenvezetőnk Lehel is csatlakozott hozzánk és sorra tájékoztatott minket a buszon és minden helyszínen külön a nevezetességekről és rengeteg mesélt a gyerekeknek történelmi, földrajzi érdekességeket is.

6. ábra Kováts fotóműhely

7. ábra Székelyudvarhely - Emlékezés parkja

8. ábra Mikó vár - tárlatvezetés

9. ábra Szent-Anna-tó

Második napi programunkat Székelyudvarhelyen kezdtük. Ellátogattunk a Kováts fotóműhelybe. Ez Európa egyetlen természetes fénnel működő Napfény Műterme. A Kováts család bemutatta a fényképkészítés menetét, az ehhez szükséges műhelyeket, eszközöket – köztük antik fényképezőgépeket, felszereléseket, korabeli díszletet, a műhely gyűjteményét. Betekinthettünk a sötétkamrába és számos családi történetet is meséltek nekünk.

Belvárosi sétánk során ellátogattunk a ferences templomba, az Emlékezés parkjába, megnéztük a Tanácsháza épületét és belső terét, a vasszékely szobrot és a református kollégiumot.

Ezután a csíkszeredai Mikó várba látogattunk. A néprajzi kiállítást tárlatvezetés keretében néztük meg, amely során interaktív feladatokon, kérdéseken keresztül a női háziiparra jellemző eszközöket mutatták be három generáció együttélésén keresztül. A többi állandó és időszakos kiállítást is megtekintettük.

A Szent-Anna-tóhoz érve az időjárás bár nem kedvezett nekünk, de lesétáltunk a tóhoz, ahol a köd és havaseső misztikus látványba burkolta a látképet.

Az időjárás és idő miatt késő délután a csíksomlyói kegytemplomba látogattunk még el, ahol Mária szobrát is megérintve kívánhattunk; történetét pedig idegenvezetőnkől ismerhettük meg. Borvízkóstolásra bár nem került sor, de elnevezéséről, jelentőségéről beszéltünk az út során.

Vasárnap az időbeosztásunk a nagyobb távolságok miatt módosult. Reggel Farkaslakán Tamási Áron sírjánál álltunk meg. Ezután indultunk Töröcsvára, ahol a Drakula kastélyba érkeztünk. A kiállítások során megismerhettük Drakula legendáját és a valódi történelmi háttérét is. Külön kiállításon tekintettük meg a korabeli kínzóeszközöket is.

Utunkat Brassóba folytattuk. A Fekete templom kívül, belül káprázatos volt, élő történelem. A templomot díszítő szőnyegek külön érdekesek voltak számunkra. Az orgona és az oltár is gyönyörű alkotás.

A barcarozsnyói várat felújítási munkálatok miatt nem tudtuk megtekinteni. Helyette a szászfehéregyházi erődtemplomot tekintettük meg (a délutáni időpont miatt be már nem tudtunk menni). A falu az erődtemplomával együtt az UNESCO kulturális világörökségének része.

A napot Fehéregyházán zártuk. Megkoszorúztuk a Petőfi emlékművet.

10. ábra Tamási Áron sírja

11. ábra Töröcsvár - kastély

12. ábra Fekete-templom

13. ábra erődtemplom - Szászfehéregyháza

14. ábra Koszorúzás Petőfi emlékműnél

Vasárnap szállásunkat elhagyva elkészöntünk vendéglátóinktól Marikától, a marosvásárhelyi Bolyai János Elméleti Líceumba vártak minket. A két ottani hetedik osztályos diákok és osztályfőnökeik és az igazgató szeretettel fogadott minket. A díszteremben bemutatták a környék nevezetességeit, diákjaink pedig dallal készültek számukra. A köszöntő után csoportokba osztották vegyesen a diákokat városismereti feladatok megoldására. Előtte még süteménnyel, üdítővel kedveskedtek nekünk és a mi diákjaink is átadták kézzel készített ajándékaikat. Zsibói Gergely Tanár úr rendhagyó irodalomóra keretében mutatta be a diákoknak a kortárs magyar irodalmi műveket, azon könyveken keresztül melyeket vittünk magunkkal. A hirtelen lezúduló eső miatt a feladatokat a tanteremben oldották meg a gyerekek. Ezután az iskola előtti téren álló Bolyaiak szobrát koszorúztuk meg közösen.

15. ábra Iskolánk diákjainak műsora

16. ábra Diákjaink ajándékai

17. ábra Rendhagyó irodalomóra

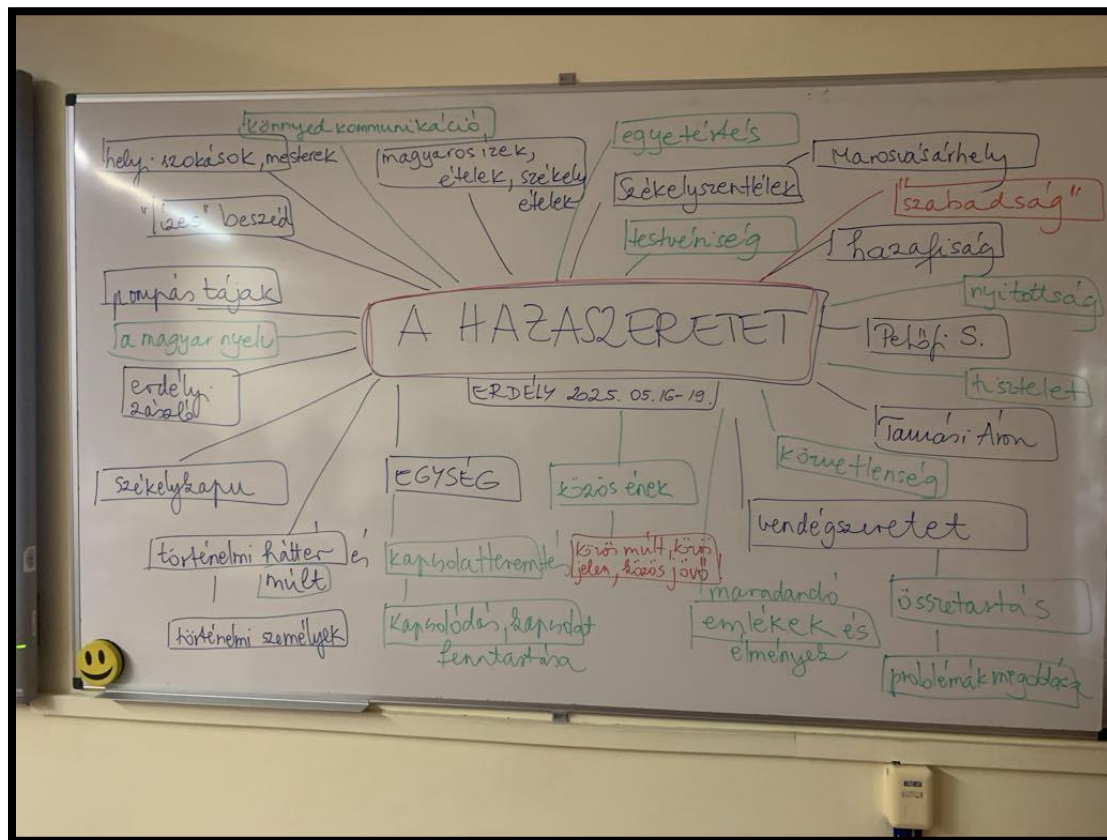

19. ábra A két Bolyai iskola hetedikesei diákjai

18. ábra Bolyai János és Bolyai Farkas szobra

Az értékelő órán a legkedvesebb élményeket elevenítették fel a gyerekek, erről egy nagy, közös, gondolattérkép is készült.

20. ábra Gondolattérkép – HAZASZERETET

Felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk a pályázatnak köszönhetően!

Az összetartozás napja alkalmából vetélkedőt hirdettünk diákjaink részére.

Versenyfelhívás

2010-ben az Országgyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely a trianoni békediktátum napját (június 4.) a Magyar Összetartozás Napjává nyilvánította. Ebből az alkalomból, szervezzük ezt a két fordulóból álló vetélkedőt, melynek témája ebben az évben Erdély, ezzel egyúttal tisztelgünk névadónk, Bolyai János szülőföldje előtt is! A versenyben részt vevő csapatok létszáma 4 fő. Válasszatok csapatnevet és készítsetek névjegykártyát (jó nagyot!) és hozzatok magatokkal a második fordulóra!

Első forduló

(előzetes feladatok megoldása: 44 pont)

Beküldési határidő: 2025. május 20.

1. Képfelismerés (összesen 24 pont)
2. Erdélyi utazás (összesen 20 pont)

A csapatok egy képzeletbeli utazási iroda nevében készítsenek egy 3 napos útitervet Erdélybe! (a trianoni diktátum határai a mérvadóak, tehát mindaz a 103 ezer négyzetkilométer, ami Romániának jutott!), Erről prezentációt kell készíteniük, illetve ppt formátumban kell megküldeniük 2025. május 20-ig, majd szóban ismertetniük kell a vetélkedőn. A bemutatóban szerepeljenek az „állomások” jellemzői: természetföldrajzi környezete, népviselete, történelme, kultúrája, jeles települései, jeles szülőttei – minél több képpel. Az előadás időtartama: 2 perc!

Második forduló

Helyszín: a Bolyai János Gimnázium aulája

Időpont: 2025. június 3. (14:00)

A második fordulóban több feladat is lesz. Érdekes előzetesen megismerkedni:

- a) Erdély hegy- és vízrajzával (az „Erdélyi utazás” feladattal ellentétben ez CSAK a történelmi Erdélyre vonatkozik!),
- b) híresebb városaival - ezzel kapcsolatban több kérdés is lesz! (történelmi Erdély!)
- c) 6 erdélyi költő és író (Dsida Jenő, Kányádi Sándor, Mikes Kelemen, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert) életrajzával, pályájával, műveivel.
- d) Erdély történelmével a XVI-XVII. században.

Felkészüléshez javasoljuk: a b) és a c) pontok esetében a wikipedia szócikkeit, a d) pont esetében a 10. osztályos történelem tankönyv megfelelő részeit.

A versenyzők helyben használhatják a földrajzi és a történelmi atlaszokat, melyekről nekik kell gondoskodniuk!

Várjuk a csapatok jelentkezését! Jó munkát és sikeres szereplést kívánunk!

Összefoglalás, eredmények

A nemzeti összetartozás napja alkalmából 2025. 06. 03-án vetélkedőt szerveztünk iskolánk 7-11.évfolyamai számára. A vetélkedő célja az volt, hogy megemlékezzünk a közös múltról, hogy kifejezzük az egység érzését és megemlékezzünk azokról a személyekről, akik nemzetünk történelmét és kultúráját alakították, formálták. A téma Erdély történelme, kulturális élete, irodalma és földrajza volt. A tanulók két előzetes feladatot kaptak: egy több kérdésből álló tesztet töltöttek ki valamint egy háromnapos erdélyi utazástervet mutattak be ppt-n.

A verseny során számos érdekes feladatot oldottak meg: gyorsasági tesztfeladat, keresztrejtvény, földrajzi és történelmi feladatsor színesítette a délutánt. A csapatok alaposan felkészültek, így izgalmas és vidám versenyzést láthattunk, így tehát a zsűri „nehéz helyzetben volt”... , de megszületett a végeredmény:

Első hely: 10. D osztály csapata /Morzsák/

Második hely: 7.D osztály csapata /Szép Székely Lányok/

Harmadik hely: 9.C osztály csapata /Aranytollak/

HATÁRTALANUL!

Utunk Torák Kinga szemével:

Osztályommal egy felejthetetlen négy napos erdélyi kiránduláson vettünk részt a Határtalanul pályázatnak köszönhetően. Az utazás előtt már beszéltünk Erdély történelméről és látnivalóiról néhány tanórán keresztül, megismertük a népszokásokat, a földrajzi adottságokat és a történelmét is.

Az előkészítő foglalkozáson az osztályfőnökkel megismertük a tanulmányi kirándulás célját, főbb programelemeit, és az útitervet. Meghallgatták az ilyen alkalmakkor elvárható viselkedési normákat, a szálláshelyeken való normális magatartást, valamint jelképes ajándécsomagot készítettek a külhoni iskola hasonló körű diákjai számára. Megtanultunk egy dalt is, hogy azt majd közös ajándékként átnyújtsuk a külhoni diáktársainknak.

Utazásunk kezdetén, első állomásunk a tordai sóbánya volt, ami csodálatos élményt nyújtott. Sokat lépcsőztünk, játszottunk a visszhanggal és még golfoztunk is.

Innen a szállásunkra utaztunk, estére értünk Székelyszentlélekre, a Becsali Panzióba. Jólesett a hosszú út után a bőséges vacsora. Majd elfoglaltuk a szállásunkat.

Második nap, a reggeli után Székelyudvarhelyre látogattunk el, ahol a Kováts Fényképészetet tekintettük meg, ami egy negyedik generációs családi vállalkozás. Itt már csatlakozott hozzánk Lehel, az idegenvezetőnk, aki fantasztikus egyéniségével beopta magát a szívünkbe. Dél előtt még megtekintettük a Ferences templomot és szoborparkot. Majd Csíkszeredára látogattunk el, itt felkerestük a Mikó várat és a hozzá tartozó múzeumot, ahol rengeteg érdekes dolgot hallottunk az erdélyi, vidéki emberek életmódjáról, mindennapjairól.

Délután értünk a Szent-Anna tóhoz, ami az eső és a hideg ellenére is káprázatos látványt nyújtott, sőt még kürtöskalácsot is volt időnk venni a nagy hidegben. Legalább valami melegítette a kezünket...

Ezt követően a csíksomlyói kegytemplomot csodálhattuk meg a benne található Mária szoborral, itt különösen felemelő érzésben volt részünk, hiszen titokban kívánhattunk is valamit.

Estére értünk ismét a szállásra, ahol az ott töltött idő alatt minden este ízletes süteményekkel vártak. Még maradt időnk egy kis testmozgásra, röplabdázásra, testmozgásra.

Harmadik nap több helyre is ellátogattunk, először Orbán Balázs síremlékét néztük meg Szelykefűrdőn, Farkaslakán Tamási Áron sírját látogattuk meg, és hatalmas és nagyon finom, igazi erdélyi kürtőskalácsot kóstolhattunk.

Majd indultunk Töröcsvára, a Drakula kastélyhoz. Nagyon sok információt tudtunk meg Vlad Tepesről. A várlátogatást követően volt egy kis időnk szétnézni az ott található vásári forgatagban.

Délután Brassóba utaztunk, megnéztük a városközpontot és a méltán híres Fekete templomot. Séta közben fagyit is kaptunk, az időjárással is szerencsénk volt, szinte végig napsütés kísért minket.

Ezt követően Szászfehéregyházára mentünk, ahol az Unesco kulturális világörökségéhez tartozó erődtemplomot tekintettük meg. Estefelé volt már, amikor odaértünk Petőfi Sándor szobrához, hogy megkoszorúzhassuk. Ezen a napon késő este értünk vissza szálláshelyünkre. A jóleső, tartalmas vacsora és egy kiadós alvás következett.

Az utolsó napon korán keltünk és összekészülödtünk a hazafelé induló útra, elbúcsúztunk szállásadóinktól és az utolsó, nagyobb állomásunkra Marosvásárhely felé vettük az irányt, ahol a Bolyai Farkas Elméleti Líceumot, testvériskolánkat látogattuk meg. Ajándékként elénekeltünk egy dalt az ottani, velünk egykorú diákoknak.

Örültek az ajándékainknak, a rengeteg könyvnek, a jellegzetes magyar édességeknek, ajándéktárgyaknak és persze a saját készítésű ajándékoknak is, ők pedig házilag készített süteményekkel vártak minket. Sajnos az esős időjárás nem kedvezett a kinti csapatversenynek, így egy ismeretterjesztő előadáson vettünk részt, aminek a témája Marosvásárhely és a Bolyai család volt. Záróprogramként közösen a marosvásárhelyi diákokkal megkoszorúztuk az iskola előtt található Bolyai szobrot is, és indultunk haza.

Székelyföld mesébe illő tájain jártunk utunk során, ami örökre megmarad emlékezetünkben.

Utunk végére értünk, de ami egy út vége, az egy másik közös út kezdete. Ez alatt a pár nap alatt jobban megismertük egymást, és sok új barátság kötöttett.